

Nr. 228

**BODAJMY
OJCZYŹNE
zgoda i praca!**

KALENDARZYK

4	N. Barbary B.M
5	P. Sabby Op. N. c.
6	W. Mikołaja B
7	S. Ambrozego E
8	C. Nlep. P. NMP
9	P. Walerji Leok
10	S. NMP. Loreł

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki Nr 41

TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda dnia 7 grudnia 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Łodzi przyjmują wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10”
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.

GRAND-KINO

Dziś premjera!

II-ga i ostatnia seria

Początek o godz. 5 w soboty niedzielę o godz.
3 pop. ost. seans o godz. 9,15

BŁĄDZĄCE DUSZE Dramat w 5 aktach
według powieści —

„IDIOTA” Dostojewskiego

— z wszechświatowej sławy artystką —

Astą Nielsen w roli
główniej

634K1

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

0000

(wp.) Zw. Lud. Narod. zwrócił się do marszałka Sejmu z propozycją zwołania konferencji stronnictw, celem przygotowania prac sejmowych dla ustalenia terminu trwania narad obecnego Sejmu, (3)

(wp.) P. Zamorski odbył pojedynek z p. Roszkowskim, który go znieważył czynnie. Strzelano na odległość 20 kroków. Obaj przeciwnicy wyszli bez szwanku.

(wp.) Wczoraj był z wizytą u premiera ks. arcyb. Teodorowicz. Chodziło mu o udzielenie autonomji dla wschodniej Małopolski. 2

(wp.) B. poseł polski we Wiedniu p. Szarcza wyjechał do Kijajedy jako kierownik tamtejszego konsulatu w randze ministra pełnomocnego. [2]

(wp.) Przewodniczący polskiej komisji repatriacyjnej w Moskwie p. Zaleski przybył do Warszawy, i prawdopodobnie nie powróci więcej na swje stanowisko. Zastępować go będzie p. Zelezowski. [2]

(wp.) Wczoraj Rada min. dyskutowała nad ostateczną likwidacją ministerstwa aprowizacji. Dyskusji nie wyczerpano; obrady odłożono do g. 11 wieczór. (2)

(wp.) W dniach najbliższych wyjedzie do Waszyngtonu p. Jan Woroniecki, polski charge d'affaires przy poselstwie w St. Zjednoczonych.

(wp) Nurtujące od 2 przeszło tygodni pogłoski o przygotowaniach lewicy, zdążających do zmuszenia marszałka Sejmu do ustąpienia, stały się dziś głośnie.

Z 3 kandydatów na jego miejsce, t. j. p. Skulskiego, Baworowskiego i Stesłowicza, pierwszy odmawia przyjęcia, dwóch zaś ostatecznie wstrzymuje się również od decyzji.

(wp.) W ministerstwie spraw zagran. odbyła się wymiana dokumentów ratyfikacyjnych umowy polsko niemieckiej. Przedstawi cięciem Polski był dr. Jachowski, Niemiec dr. Benda. [2]

(wp.) W związku z napaDEM na p. Za morskiego odbyła się w komisji wojskowej dyskusja, poczem przyjęto wniosek, wzywający ministra wojny do zakomunikowania na najbliższym posiedzeniu komisji, jakie zajął stanowisko wobec znieważenia posła. [2]

Górnośląskie kruki.

Huty i kopalnie hr. H. Donnersmarcka w Bytomiu przeszły na własność angielskiego tow. akc. „Estates Ltd” z siedzibą w Londynie.

Generalnym dyrektorem tych zakładów został mianowany lord Cozen Hardy.

Gen. Marini, przedstawiciel Włoch na Śląsku, wyjeżdża dn. 15 b.m. aby zainteresować włoskie kapitały bogactwami mineralnymi tej ziemi.

W końcu b.m. oczekiwana jest znacznie

szła wycieczka włochów do Katowic.

W niemieckiej części G. Śląska utworzył się komitet polski pod przewodn. ks. K. Sobieszowicza, mający na celu obronę polaków pod niemieckim berłem.

Pod przewodnictwem min. spr. zagr. Skirmunta odbyła się w Warszawie konferencja przewodniczących wszystkich podkomisji w sprawie G. Śląskiej.

Z nieudanej konferencji

Delegacja chińska zaatakowała gwałtownie przedstawicielstwo Japonii, które odmówiło dyskusji w sprawie zajęcia przez wojska japońskie chińskiej prowincji Szantungu.

Chińczycy oświadczyli, iż o ile Japonia nie wypełni ich postulatów — zmuszeni będą wyrzec się dalszego udziału w konferencji.

Przypuszczają, iż Chiny pobudzą do tego kroku obca dyplomacja, której zależy na stwarzaniu nowych trudności Japonii.

Ostatecznie sformułowano treść ugody angielsko-amerykańsko-japońskiej. Zawiera ona następujące klauzule:

- 1) Ustalenie stosunku sił morskich.
- 2) Rozwiązanie sojuszu angielsko-japońskiego.
- 3) Ustalenie przedwojennego Sadu Roz-

jemczego.

4) Ustalenie sposobów utrzymania pokoju na Oceanie Spokojnym.

W związku z konferencją w Waszyngtonie, prasa angielska, wypowiedzi gorąco pobozne życzenia rozbrojenia Europy, a zwłaszcza Francji.

Czy trafili na naiwnego najbliższa przyszłość pokaże.—

Wiele poważnych kwestji odłożono do chwili przyjazdu Lloyda Georgea.

Jest pewnem, że konferencja potrwa do Nowego Roku.—

Republika Dalekiego Wschodu wysłała do Waszyngtonu delegację, z protestem przeciwko okupacji japońskiej w Syberji.

Wdzięczność ludu.

W Polsce, o ile się jest handlarzem nierogaczem, można żyć po królewsku, można sobie pozwolić na łożę w teatrze, na własne konie, własną wille. Ma się wpływy czy w Sejmie czy w Ministerjach wśród menchrów politycznych tych z ludu, bo sam fach już wzbudza zaufanie do swego człowieka, również jak i umysłowość, która znów przystosowuje się do fachu.

W Polsce, o ile miało się nieszczęście czy wściecie za czasów różnych okupantów skończyć szkołę, średnią czy wyższą (dzisiaj robią to naiwni) zostaje się komisarzem, urzędnikiem, literatem w najlepszym razie wojewodą, dla których jedynym przedmiotem zbytku są nowe podziółki.

Ministrem można „tvż“ zostać, a jakże. Możemy się nawet poszczycić, iż mamy szeregi takich ministrów, a nawet z naciskiem musimy zaznaczyć iż nie robiono zarzutów wyższego wykształcenia piastującym swą godność dygnitarzom, jednak otrzymywali oni jedynie wtedy mianowanie o ile mogli się wykazać „blagonadziejnością“ wobec Belwedera, a partia nie miała narazie żadnego Kossusa lub Dabala do dyspozycji.

Wszelkie wybitniejsze stanowiska w państwie zajęły ludowe Edisony, traktujące swój urząd tak rozciągliwie, jak „rozciągliwie“ traktowano ich fachowe uzdolnienia przy nominacji, które rozciągnęły na obie łopatki wartość marki polskiej oraz mocarstwowe stanowisko naszej Rzeczypospolitej, a teraz odciągnęły Lidę i Braclaw.

Kiedy już tak dobrze im poszło z urządzeniem Polski i ekonomicznymi sprawami, wzięto się do zaprowadzenia wewnętrznego porządku.

„Porząddeczek“ zaprowadzono przede wszystkim w armii, gdzie wylano na zbitych kilkanaście tysięcy oficerów, którzy nie mogli się wszyscy zmieścić w P.O.W. ani w legionach, zednając ich na drogę po piastowsku, i rozrzewniając ludowo.

— „Niech ta Bóg opatruj“

Pan Bóg narazie zesłał ciężką zimę, a byli obrońcy mienia dzisiejszego ludu, o ile nie gryzą ziemi, obgryzają sobie palce i za resztkę sprzedawanej garderoby kupują wodę z mlekiem ofiarowaną im litościwie przez lud

po 160 mareczek za litr.

Następnie socjalno-ludowe sposoby rządzenia, zaczęto demonstrować na niegrzecznych dziennikach. Tutaj „znów“ ludowi Napoleonowie, czekający zbyt długo na odznaczenie bojowe i uwagę najlepszego malarza wśród generałów lub innej austriackiej znakomitości strategicznej odprawiającej corana nowenę do Opatrzności, która go ustrzegła od pola bitwy, — otóż ci skromni bohaterowie uzbrojeni w szable i rewolwery, dla bezpieczeństwa po kilku, napadają nienacka na owych zbrodniarzy z gazet i wybiwszy im kilka piękniejszych trzonowych zębów, zostają na tej drodze szybko zaliczeni do zwolenników jedynowładztwa i zajmują zaszczytne stanowiska olcandrów, upiekaszających królewskie pokoje w Łazienkach.

Natomiast maż tej miary co Paderewski, który ostatnie lata życia stracił na wyłożonej pracy dla kraju z którym Ojczyzna ma jeszcze nieuregulowany dług wdzięczności, obryzgany gnojem z chłopskiego podwórka, obrzucony jadem nienawiści filarów aktywizmu i wiernych urzędników niemieckiego kulturtragera Besselera, oplwany przez hodowców bluszczy z inspektów habsburskich, jeszcze z czarno-żółtym napisem botanicznym. „Etwas radical, doch ein tüchtiger osterreicher“ spotwarzany przez „Robotniki“, „Godziny Polskie“, „Lodzer Volksblatt“, „Hajny“ i t.p. zastarzane gonokoki, owoce grzechów młodości niedoświadczonego społeczeństwa, które do dziś dnia nie uznaje cennych własności „czarnej książki“, wszystko co najgorszego wylano na siwą głowę tego wielkiego Polaka.

Dzisiaj Francja przez umyślnego kurjera śle wielkiemu człowiekowi najwyższe odznaczenie, jakie może dać „grande nation“, inny naród, tymczasem kopie mu dolki na tej nie długiej już jego drodze życia, a różne Edisony ludowe plują z pogardą na tą siwą głowę, która doczekała takich zaszczytów i takiej sławy... u obcych.

U rodaków, narazie, stanowczo więcej popłacą handel nierogaczem. —

A. S.

Bolszewizm, jako ruch społeczny.

Profesor poznańskiego uniwersytetu dr. Florian Znaniecki wydał p. t. „Upadek cywilizacji zachodniej“ książkę, w której grupując realne, doświadczeniem już stwierdzone przesłanki, przychodzi do wniosku, że bolszewizm nie jest zjawiskiem „miejscowym“ i wylacznie rosyjskim, że studując go nie jako teorie, lecz jako ruch społeczny, musimy rozróżnić w nim trzy grupy zjawisk: — zjawiska o specjalnie rosyjskim charakterze, zjawiska cechujące wszystkie społeczeństwa zachodnie w obecnym okresie i zjawiska wspólne wszystkim mniej lub więcej cywilizowanym społeczeństwom we wszystkich okresach dziejowych.

Zasadnicze czynniki bolszewizmu istnieją w każdym społeczeństwie nowożytnym na zachodzie. Czynniki te, skoro raz dosięgną pewnej siły napięcia, wszędzie wywołają proces społeczny, równie w ostatecznym wyniku niszczący, acz może cokolwiek w formach odmienny, jak ruch bolszewicki w Rosji.

Bolszewizm rozważany z punktu widzenia nowoczesnej cywilizacji zachodniej jest gwałtownym obaleniem ustroju na którym ta

cywilizacja się opiera przez wspólne działania — upadku idealizmu i nadmiernego rozwoju materializmu praktycznego w życiu jednostek, grup społecznych i narodów oraz zwyrodnienia demokracji w ochlokrację i rozpasania imperjalizmu narodowego; b) próba reorganizacji społeczeństwa z pomocą przymusu w wyłącznym celu zadowolenia potrzeb mas. Otóż niedzie nie tylko w Rosji, lecz i na całym „białym“ świecie ustrój społeczny nie jest dość silny aby się oprzeć na stałe presji niezadowolonych mas, nigdzie ideały cywilizacji współczesnej nie przeniknęły dość głęboko w lud, aby przeciwdziałać rosnącej potęgce antykulturalnych dążeń społecznych.

W ruchu bolszewickim autor rozróżnia następujące stadia zasadnicze: 1) Zanik wpływu, wywieranego na masę przez przodków politycznych, ekonomicznych i społecznych. 2) Obalenie arystokracji intelektualnej przez masę, działającej za pośrednictwem grup pierwotnych. 3) Reakcja dawnych klas przodujących, prowadząca do gwałtownej walki. 4) Rozwój „psychiki motłochu“ w grupach pierwotnych, prowadzący do zniszczenia

nia wartości kulturalnych i rzeczy dawnych klas przodujących. 5) Centralizacja władzy w ręku grupy, która wywołała i prowadziła ruch rewolucyjny: rząd przemocy fizycznej i systematycznego teroru. 6) Zniesienie bogactwa prywatnego i próba zaprowadzenia jakiegoś rodzaju komunizmu. 7) Wojny z innymi narodami oraz militaryzacja despotyzmu przywódców rewolucyjnych. 8) Rosnąca anarchia ekonomiczna, społeczna i w końcu polityczna, z towarzyszącymi jej klęskami: głodem, chorobami epidemicznymi oraz rosnącym umysłowem i moralnym zwyrodnieniem ludu.

Zdaniem prof. Znanieckiego a na podstawie głębszych i wysoce przekonujących rozważań, które wypełniają trzy czwarte jego cennej książki, warunki społeczne, konieczne i prawdopodobnie wystarczające dla pojawienia się każdego z tych stadiów kolejnych, albo są już, albo będą urzeczywistnione w każdym kraju zachodnim, o ile jakimś potężnym wysiłkiem rozumu i woli zorganizowanej nie zdołamy zmienić zupełnie kierunku ewolucji społecznej.

I nie należy ludzić się faktem, że w obecnej chwili ogromna większość ludu w każdym kraju poza Rosją nawet socjaliści czyści marki, odrzuca teorię bolszewicką, bo historia wszystkich rewolucji jasno wykazuje, że dla sprowadzenia przewrotu społecznego bynajmniej nie jest koniecznym, aby większość albo nawet poważna mniejszość miała określony zamiar urzeczywistnienia pewnego nowego porządku. Potrzeba natomiast aby większość była niezadowolona z istniejącego stanu rzeczy, z jakichkolwiek zresztą powodów, oraz aby śmiała grupa świadomych rewolucjonistów celowo dążyła do zniweczenia tego stanu rzeczy i umiała uświadomić, spotęgować, pobudzić do czynu i zorganizować owo niezadowolenie.

Te kierunki rewolucyjne w społeczeństwach zachodnich które twierdzą że wywołując rewolucję społeczną będą umiały ją pokierować inaczej, lepiej niż bolszewicy rosyjscy albo i udzą się, albo oklamują innych.

Te zaś partje polityczne, które jawnie do rewolucji powszechnej nie dążą lecz mimo to chcą polepszać warunki bytu klas pracujących za pomocą odwoływania się do nienawiści klasowej oraz przy użyciu środków gwałtownych zapewne nie zdają sobie sprawy, że każdy ich krok prowadzi do bolszewizmu z tą samą pewnością jak gdyby z góry zamierzali ruch bolszewicki wywołać.

Profesor Znaniecki widzi olbrzymie niebezpieczeństwo zagrażające cywilizacji zachodniej, lecz widzi i środki zaradcze, upatrujące je w zbiorowym wysiłku twórczym współczesnej elity umysłowej.

Jedyna nadzieja nasza — pisze Znaniecki w świadomym twórczym bezinteresownym, solidarnym wysiłku całej współczesnej arystokracji umysłowej. Musimy się zdobyć na to, na co nigdy jeszcze ludzkość się nie zdobyła — na celowe, umiarkowane kierowanie ewolucją społeczną.

Niepodobna oprzeć się przeświadczeniu że krwawe niebezpieczeństwo już do okien zmęczonej niesłychanym wysiłkiem ludzkości czerwonej nocy zagląda.

Zwłaszcza u nas! Zwłaszcza w nieszczęśliwym kraju — rozgrodzonym przestrzenią, umysłów i zbiorników woli celowej! I dla tego głos tej wagi i takiego napięcia winien rozbrzmiewać głośno i szeroko, aby zbudził jeźdźców nie sumienia, senne to polska roztrąpaność samozachowawcza. — pisze „Dziennik Poznański“

1921

straż na granicy wschodniej

Jak się dowiedziałem, dla wykania rychłych decyzji w sprawach ochrony granicy wschodniej w gmachu ministerium spraw wewnętrznych ustanowiony został aparat telegraficzny Hughes'a dla codziennych rozmów z wojewodami w Brześciu Lit., Tarnopolu, Noworodku i Lucku. Jednocześnie dla przesyłania telegramów terminowych rozporządzeń do różnych punktów granicy wschodniej w urzędach pocztowo-telegraficznych: Równe, Brasław, Nieśwież, Łuniniec, Sarny, Stolbce, Wilejka

Ostróg, Borszczów, Dzisna, Krzemieniec, Zbaraż, Skala, Zaleszczyki i Husiatyn uszanowano została służba w dziale telegraficznym w ciągu całej doby bez przerwy.

Dla straży pogranicznej w różnych punktach przystąpiono do rzbudowania narazie zle mianek, część tych robót wykonywa wojsko inżynierskie; zaprowiantowania straży pogranicznej podejmuje się intendencja wojskowa, szereg punktów strażniczych będzie połączony pomiędzy sobą telefonami.

Nasza biurokracja.

Istnieje w ustawach Kasy chorych punkt, który członkowi Kasy pozwala chorować na jedną chorobę tylko 13 tygodni. Po tem ma do wyboru albo umrzeć, albo zmienić chorobę. Droga pośrednia nie istnieje. A więc suchotnik po 13 tygodniach musi się postarać o apendicitis i pozostawić suchoty dalszemu, już nie krepowanemu rozwojowi. Wtedy, gdy mu się pa kiszkę wyleczą, zdąży akurat umrzeć na suchoty.

Ze ten nieogiętny punkt ustawy jest bardzo surowo przestrzegany, świadczy wypadek w warszawskiej Kasie chorych, gdzie pacjentka, której choroba mimo leczenia stale się rozszerzała, po 13 tygodniach stanowczo dalszej pomocy odmówiono, mimo że faktycznie w ciągu tych 13 tygodni korzystała z porady lekarskiej zaledwie 6 razy.

Gdy się nad tym dziwością ustawowym, pomyśli, to każdemu musi przyjść do głowy pytanie: czy prawodawcy Kasy chorych, tworząc podobne przepisy, byli przy zdrowych zmysłach? (3)

Wagony dla Polski.

Zgodnie z uchwałą konferencji w Portorożu, Rumunja ma zwrócić 30,000 wagonów, zagarniętych podczas wejścia wojsk rumuńskich na Węgry w okresie rządów bolszewickich Ball Kuhna.

Po dokonaniu właściwej repartycji taboru kolejowego pomiędzy wszystkie państwa sukcesyjne, spora liczba wagonów austro-węgierskich przypadnie Polsce, co będzie cennym dla nas nabytkiem. (6)

Niekonsekwencje

oooo

Przemysłowiec musi coś sprowadzić z zagranicy, przypuszczamy z Niemiec, gdzie istnieją fabryki wyrabiające części niezbędne do jego maszyn. Radby nabyć markę jaknajtaniej. —

Dziś kurs marki polskiej podniósł się znacznie. Idzie więc do banku i chce tam kupić pewną ilość papierów niemieckich.

— Niemożna, odpowiadają bankowcy, musisz pan mieć pozwolenie od władz odpowiednich. Udaje się więc do najbliższych władz.

— Podaj pan prośbę.

— Panie, zanim wyślesz pan moje żądanie do odpowiednich urzędów, zanim ono powróci, to marka nasza trzy razy spadnie. Zróbmy więc taki interes. Daj mi pan pozwolenie na kupno, ja te pieniądze pozostawię w banku dopóty, dopóki pannie wydasz rozkazu, żeby mnie sumę tą wydać. Pozwól mi pan kupić tą markę taniej, bo poco ja za nią mam płacić drogo... po co mam Niemców zbożać.

— Nie mogę na to zezwolić, bo przepisy na to posiadają odpowiednie.

I przemysłowiec robi zabiegi, aby dostać pozwolenie. Zamiasz kupić tą markę po 10 marek, płaci za nie po 16, lub 17.

Czy kraj na tem zyskuje?

Wolno jechać do morza polskiego. Dawniej jednak potrzeba było przejeżdżać przez wolne miasto Gdańsk.

Istnieje prawo, że zagranicę nie wolno przewieźć więcej nad 3000 marek.

Dzienne utrzymanie w Gdyni kosztowało co najmniej 800 do 900 marek. Na ile dni wystarczy 3000 marek? A co zrobić z podróżą powrotną do Łodzi lub Warszawy,

kiedy na bilet z Gdyni potrzeba co najmniej 6000 marek?

Jakiż rezultat?

Albo muszę, narażając Rząd i przemycać markę, albo opłacać bardzo kosztowne przekazy bankowe.

Ci! Za butelkę szampańskiego ustanowiono 46000 cła.

Śmiechna rzecz, kto to zapłaci?

Rozumiemy, że rząd nie chce, aby w kraju na zbytki wydawano. Słusznie, bardzo słusznie. Ale dla czego nakładać cła 46000 m

Dwie flaszki za paszportem można przewieźć bezpłatnie.

Odbędzie tylko 6 podróży miesięcznie do najbliższej czeskiej lub niemieckiej stacji i zarobię 552000 marek. Połowę pochłoną mi kaszty, a za resztę mam ładno utrzymanie i zupełnie legalnie.

Łatwiejsze jeszcze jest przemytnictwo, bo przemytnik przeniesie dziennie 10 butelek i zarobi na tem 460000 marek.

Chociażby mu na trzy firy jeden transport zabrano, w krótkim czasie stanie się milionerem.

To też albo zakazać zupełnie przywozu szampańskiego wina, albo nie nakładać cel, które rządowi nie przyniosą a stanie się się tylko apetycznym kąskiem dla przemytników.

W bankach dawniej za pokwitowania brano od 1000 rub. — 20 kop. I każdy wziął pokwitowanie i zapłacił stempel.

Dziś podniesiono do tak wysokiej ceny, że gdyby ktoś chciał składać pieniądze za pokwitowaniem, straciłby połowę tego co bank od lokaty płaci.

To też przestano brać pokwitowań zupełnie. Rząd nie ma z tego źródła nawet 20 kop. dochodu od 1000.

Przychodzi pan sekwestrator skarbowy i dopomina się podatku dochodowego za rok 1917, kiedy tu Niemcy byli i Niemcy podatki ścigali.

Szkoda, że się nie ściga podatku dochodowego za lata 1793, 1774... i tak kolejno, aż do 1918, to jest za czas, kiedy obce rządy zdzierały z nas podatki.

Tego rodzaju niekonsekwencji trzeba unikać nawet w państwie nowo się tworzącym, bo to naprawdę najbardziej podrywa wiarę w konsekwentne i rozumne mystenie rządu, co wyrządza wogóle najpotężniejszą krzywdę samemu państwu.

Prawa handlowe są po części giełdą pieniężną, wszystko polega na danej chwili i umiejętności kupna.

To też minister przemysłu i handlu i minister skarbu nie może czekać na nowe uchwały sejmowe, tylko musi posiadać prawo natychmiastowego kierowania takimi sprawami, zwłaszcza wtedy, kiedy ani waluta, ani handel, ani przemysł nie są jeszcze w kraju utrwalone.

Przy rozwinięciem paskarstwie w Polsce potrzeba bata na tę gródznię rozbewstwioną pijawek, wysysających soki i dla tego cło nie może być zawsze stosowane w jednakowej mierze.

Istnieje n. p. drożyzna papieru. Można ten papier dostać z zagranicy o połowę taniej. Otwiera się natychmiast granice, aby zmusić paskarstwo do unormowania cen papieru. Zachodzi przypuszcmy drożyzna obuwia. Daleko tańsze będzie obuwie wiedefskie. Skóry spadły, nie chcecie nic opuścić na obuwii, otwieramy granicę na pewien czas dla obuwia zagranicznego.

W ten sposób ucina się leb hydrze.

Jak marka niemiecka spada, trzeba ją pozwolić natychmiast nabywać, jak idzie w górę — zbywajmy ją w największych ilościach.

Rzecz wreszcie znana z podręczników ekonomii. Ale aby to osiągnąć potrzeba ciągle stać, jak żołnierz na straży i decydować się szybko!

Na tych zasadach czarna giełda robi kolosalne interesy, bo tam każdy potrzebujący może zawsze nabyć walutę obcą, tylko po znacznie wyższym kursie.

Czy nie lepiej, żeby to agi (ażio) rząd polski zarobił?

Z Warszawy.

oooo

BEZCZELNOŚĆ ŻYDOWSKA.

(1) Z niesłychanej czciny pretensją wystąpił wczoraj w Warszawie na Radzie miejskiej, żyd radca Koerner.

W Warszawie odbywa się konferencja żydoznawcza, na której rozmaite ludzkie wygłaszają swoje poglądy na sprawę żydowską.

Omawiają się różne sprawy polskie, belgijskie, węgierskie, wypowiadają różne ludzkie poglądy na sprawę angielską i jej tendencje, to wszystko wolno, tylko zanieczyścić narodowi plugawego, chciliamy poznać wiedzę wybranego.

Nie znamy uzdolnień p. Koenera, nie wiemy czy studiował co więcej nad chederem ale żeby nawet był doktorem, czy wolno mu pyskować na Niemcewskiego lub Prasnajtisa? A jednak ten jegomość robi sobie z tego bezczelny sport i to w imieniu zesłańca radnych żydowskich, interpelując w sprawie udzielenia przez prezesa Rady na posiedzeniu konferencji żydoznawczej w sali Rady Miejskiej, która miała być udzielana tyłk na zebraniu o znaczeniu ogólnopolskim w dziedzinie naukowej.

Według kompetentnego zdania interpellantów, konferencja ta posiada wybitnie antysemicki charakter. Referenci, którzy przemawiali na posiedzeniu konferencji, nijkzemniej spotwarzyli religie żydowską na podstawie „pseud naukowych badań” takich ludzi, jak Pranajtis (znany ksiądz hebraista, kurator kraju Turkiestańskiego ekspert w kijowskiej sprawie Bejlisa o mord rytualny), jak Andrzej Niemojewski itp. „nieuków”) oraz rzucali oszczerstwa na naród żydowski, jako roznosiciela i krzewiciela bolszewizmu.

Protestując przeciwko udzieleniu przez prezesa sali Rady na konferencję, która miała na celu „napaści, oszczerstwa, fałszywe oskarżenia, kalumnie i uplanowanie systematycznej barbarzyńskiej walki z żydami, stanowiącej mi 40 proc. ludności kraju”, interpellanci zapytywali, czy p. prezes Rady uważa ośmieszając Państwo Polskie w opinii zagranicznej konferencje żydoznawczej, urządzonej przez nieubłążającą konferencję mającą znaczenie ogólnopolskie.

Ze względu na nieobecność prezesa Rady p. Balińskiego, przewodniczący p. Brzeziński oświadczył, iż odpowiedź na tę interpelację dana będzie na następnym posiedzeniu Rady.

Dalszy ciąg dyskusji w sprawie budżetu Wydziału Szkolnego wobec znacznej ilości zapisanych do głosu odroczone do następnego posiedzenia.

O godz. 11 przewodniczący zamknął posiedzenie.

Następne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w poniedziałek dn. 12 gru.

WZNOWIENIE PRACY.

Huta „Hortensia” po 6 tygodniowej bezrobociu została uruchomiona. Zarząd nie przyjął do pracy sprawców ostatniego strajku, a także nie przyjął majstra Janeczka socjalisty i wiceprezesa Rady Miejskiej. (6)

Do prenumeratorów.

Uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o wpłacenie zaległej prenumeraty do dnia 15 bm., gdyż po tym czasie zalegającym w splecie wysyłać dziennika nie będziemy. Różni sicielowi można wpłacać prenumeratę, tylko w wreczeniem kwitu sznurowego z pieczęcią Administracji.

Każdy kwit służy tylko na jeden miesiąc. Na jednym kwicie roznosicielowi nie wolno kwitować dwóch lub więcej miesięcy. (9)

Administracja.

KRONIKA

0000

(—) Zjazd Młodzieży wiejskiej.

Nauczycielski Komitet Powiatowy Pracy Obywatelskiej w Łodzi organizuje na dzień 11 grudnia b. r. (niedziela) Zjazd Młodzieży Wiejskiej w sali Y. M. C. A. (Łódź Piotrkowska 243). Celem zjazdu jest zapoznać młodzież wiejską z obowiązkami obywatelskimi, z zadaniami Kół Młodzieży ze wskazaniem, jaką rolę może młodzież polska odegrać w życiu społecznym. Zjazd uświetni przedstawi. amatorskie, oraz odczyty. Odczytami zostaną rzecz ludowa „Bociany” Przemówienia i odczyty wygłoszą PP: Inspektor Szkolny Kamiński, Inspektor Szkolny Kruczkowski i Nauczyciele Ochędzki i Tomczak. (6)

— Walny zjazd pracowników technicznych.

W odświętne przystroiconej zieleń sali klubu telegraficznego przy ul. Fredry 3 rozpoczęła w Warszawie o godz. 10 rano dnia 5 grudnia obrady pierwszy walny zjazd pracowników technicznych, zrzeszonych w Związku zawodowym pracowników poczty, telegrafów i telefonów w obecności 63 delegatów ze wszystkich dzielnic Polski.

Po zapoznaniu przez inż. Jakóbskiego o urzędzono ować delegacji w osobach inż. Gowgotta, kierownika tamcznego telegrafu i telefonu, Dorczyńskiego i Bartoszewicza, przybyłych z Wilna dla zadokumentowania przynależności państwowej Litwy środkowej do państwa polskiego.

Imieniem rządu powitał zjazd wiceminister poczty, p. Dobrowolski, oraz prezes dyrekcji warszawskiej, inż. Zeidler. Po przemówieniu inż. Bogdanowicza z Poznania przemówił do delegatów wileńskich serdecznie p. Ziemichód, po czym wybrano komisję mandatową, do której weszli: z Małopolski p. Karnasiewicz, z Wielkopolski p. Czyżewski, a z b. Kongresówki: p. Batory, Maciejewski i Skolimowski

Zjazd potrwa trzy dni. (6)

— Podziękowanie.

Panom myśliwym z Łodzi, którzy w dniu 4 b. r. na polowaniu w Lutomiersku złożyli na odbudowę kościoła parafialnego 11,925 mk. składają podziękowanie ks. Niedzwiecki. (6)

— Dla pocztowców.

Kwesta z dnia 30 października r. b. na rzecz wdów i sierot po zmarłych pracowników poczty, telegrafu i telefonów, zorganizowana przez pracowników poczty, telefonu i telegrafów w Łodzi, dała następujący wynik:

zebrano przy stołkach na ulicach, oraz kiach, teatrach i t. p.	mk.	432,272,
Wydatki, związane z organizacją kwesty	mk.	53,520,

Czysty zysk mk. 378,752.

— Nowy wymiar emerytur.

Biuro prasowe ministerjum skarbu komunikuje:

Wszystkie dotychczasowe emerytury, pensje wdow i alarce ulegają ponownemu wymiarowi.

Wszyscy emerytowani funkcjonariusze powinni wnieść piśmienne prośby do tej władzy 2-ej instancji, w której okręgu znajduje się, osłowne miejsce służbowe emeryta.

Do prośby dołączać należy: dekret nominacyjny i pensyjny, oraz wszelkie dokumenty.

Wznowy po funkcjonariuszach i emerytów winni, w celu uzyskania pensji wdowej (i sieroty), wnieść również piśmienne prośby do tych samych władz, jak emeryti. (1)

— Widawiska.

(1) Województwo zażądało od Starostów Komisarza rządu na m. Łódź anulowania

wskazu przedsiębiorstw kinematograficznych teatralnych, w dowiskowych i rozrywkowych, celem zaprowadzenia dokładnej ewidencji.

Na podstawie tej ewidencji Województwo poleciło wezwać bezwzględnie koncesjonariuszów których ważność koncesji przy końcu b. r. wygaśnie, aby postarali się o jej przedłużenie, w przeciwnym bowiem razie koncesje te będą uważane za wygasłe.

Równocześnie Województwo poleciło zwrócić baczną uwagę, żeby przy wydawaniu nowych koncesji lub też przedłużeniu starych zwracać baczną uwagę na przestrzeganie wszystkich względów bezpieczeństwa publicznego, ognia i higieny. (1)

— Monument ucisku.

Ponad ogrodzeniem posesji pod 59 | 61 przy Al. Kościuszki wznosi dumnie swe miedziane czoło sztyd o poniższej treści po rosyjsku: „Fyrika izrazcowych peczej K. E. Knack”, oraz po niemiecku: „Kachel-Ofen Fabrik K. A. Knack”.

Oto pomnik ucisku moskiewskiego buta i krzyżackiej pięści, lub jak niegdyś odiewał rzymski poeta Horacjusz: monument, trwalszy od spizu, a wyższy od piramid; monument, którego nie zniszczy ni deszcz żałobny, ni wichor północny, ni szereg lat i bieg czasu.

Dłaścistości wreszcie dodać należy, iż ów pomnik ucisku nie jest zupełnym: należałoby uzupełnić napisem... żargonowym. (1)

— Dowody osobiste.

P. minister spraw wewnętrznych rozesał do wojewódów okólnik, zawierający instrukcję w przedmiocie zaopatrywania obywateli Rzeczypospolitej Polskiej w dowody osobiste oraz kontroli tychże dowodów — do czasu uchwalenia przez Sejm projektu ustawy o dowodach osobistych, która by usunęła chaos, tworzony przez różnorodność przepisów, obowiązujących na terenie Rzeczypospolitej.

W myśl tej instrukcji każdy dowód osobisty winien być zaopatrzony w fotografie właściciela, potwierdzoną jego własnoręcznym podpisem, oraz okrajaną pieczęcią władzy, dowód wystawiającej. Dowody te winni być wydawane tylko tym obywatelom, których przynależność do państwa polskiego będzie stwierdzona i nie ulega wątpliwości. Osobom, których obywatelstwo polskie z jakichkolwiek powodów nie może być stwierdzone w danej chwili, należy wydawać terminowe dowody osobiste.

Obywatele państwa polskiego, ubiegający się o wydanie dowodu osobistego, winni udowodnić: a) swoje obywatelstwo polskie, i b) tożsamość swojej osoby. Pasporty, karty legitymacyjne, karty indentyzności i t. p. dokumenty osobiste, wystawione przez b. władze okupacyjne i zabórce, mogą służyć za podstawę o oryzymiania dowodu osobistego — przy jednoczesnym ich urzędowym skasowaniu. To samo dotyczy tymczasowych dowodów osobistych, wydanych dotychczas obywatelom państwa polskiego przez organa władz komunalnych lub policyjnych.

Tytułem zwrotu kosztów należy od petentów pobierać za każdy dowód osobisty 150 mk. (1)

— Białe markowe bilety.

P.K.K.P. przypomina, że wszystkie bilety tej i emisji a mianowicie:

M. 1.—z datą 17 maja 1919. M. 5 —“ 17 maja 1919. M. 20 —“ 17 maja 1919. M. 100 —“ 15 lutego 1919. M. 500 —“ stycznia 1919 M. 1000 —“ 17 maja 1919.

wycofują się z obiegu.

Pierwsze trzy odcinki po m. 1,5,20 prze stały już być środkiem płatniczym z dniem 1 października r.b. i wymieniane będą przez P.K.K.P. w Warszawie i w jej Oddziałach prowincjonalnych na bilety drugiej emisji jeszcze tylko do 31 grudnia r.b. włącznie. Odcinki po M. 100, 500 i 1000 będą przyjmowane powszechnie do zapłaty tylko do 15 grudnia r.b. po tym zaś terminie będą mogły być wymienione jedynie w P.K.K.P. w Warszawie i w 40 jej Oddziałach na bilety emisji II tylko do 15 stycznia r.1922.

Od stycznia 1922 r. dla M. 15 i 20 a od 16 stycznia 1922 dla M. 100, 500 i 1000 ustaje zupełnie obowiązek wymiany i terminy w żadnym razie nie będą przedłużone.

— Bezpośrednie połączenie.

Projektowane są w ministerjum kolei następujące nowe bezpośrednie pociągi:

- 1) Ryga—Warszawa—Gdańsk przez Wilno i Rygiszcz.
- 2) Ryga—Wilno—Brześć—Kowel—Lwów
- 3) Zolobunowo—Równe—Lublin—Warszawa—Gdańsk.
- 4) Pośleszny: Kraków—Kielce—Radom—Dęblin—Warszawa.
- 5) Lwów—Warszawa—Poznań.
- 6) Grajewo—Białystok—Brześć—Kowel—Lwów.
- 7) Budapeszt—Lwów—Brody—Kowno.
- 8) Cieszyn—Warszawa.
- 9) Cieszyn—Lwów
- 10) Warszawa—Leszno—Kępno.

Wszystkie te pociągi będą szły tam i z powrotem. Pociągi te mają być wprowadzone w nowym rozkładzie kolejowym. (6)

— Św. Barbara.

W niedzielę przypadało św. Barbary, patronki górników: Przez cały dzień był mroź. Wobec tego, opiera się na znanym przysłowiu ludowym, Bóże Narodzenie będzie po wódzie. (6)

(—) Żydzi przeciw inwalidom.

Z powodu pogłoski, że od Nowego Roku sprzedaż uliczna papierosów powierzona będzie wyłącznie inwalidom, Związek drobnych handlarzy — żydów postanowił wystąpić do władz z interwencją przeciw temu projektowi. (6)

— Własność państwa.

Województwo poleciło wydać zarządzenia, ażeby urzędy lub osoby cywilne przedłożyły w nieprzekraczalnym terminie do dn. 15 | 1 1921 r. wyaz wszystkich przedmiotów wojskowych, pozostawionych przez władze okupacyjne, gdyż przedmioty te są wyłączną własnością Ministr. Wojsk. (9)

— Opłata za pobyt.

M. S. Wewn. zakomunikowało, że od obcokrajowców, obywateli rosyjsk. i ukraińskich, należy pobierać do dnia 1 | XII rb. po mk. 2 tys. za prawo pobytu w Polsce za przeciąg 3 miesięcy pobytu. (9)

— Reklamy obrazowe.

(1) W sprawie wywieszania reklam w obrazach kinematograficznych zarówno przy wejściu, jak i w innych miejscach, przedstawiających sceny z filmów dla młodzieży niedozwolonych, ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśnia, że rozporządzenia wydane dn. 25 | XI 1919 r., odnoszą się tylko do wystaw reklam w miejscach zewnętrznych przed kinematografem, nie zaś wewnątrz z budynkiem kinematograficznego. (5)

— Milionowa kradzież.

(as) Onegdańskiej nocy niewłrocy złoczyńcy dokonali kradzieży towaru na sumę 2.300.000 mk. za pomocą włamania ze składu firmy Liyod Polski przy ul. Andrzeja 6. (6)

— Terorr.

[as] W fabryce Piaskowskiego przy ulicy Katnei Nr. 10 robotnicy w liczbie 20 osób, którym wyżej wymieni ona fabryka wzmówiła w swoim czasie pracę z powodu zastoiu w przemyśle, wtargnąwszy gwałtem do fabryki dopuścili się teroru na pracujących tam robotnikach, chcąc zmusić ich do porzucenia pracy.

Uczestników w liczbie 14 (żydów) aresztowano i osadzono w więzieniu, przy ul. Miłsza, a sprawę skierowano do władz sądowych.

— Robotnicze fabryki Dancygiera (Katna 6) na tle nieporozumienia natury ekonomicznej z urzędem fabryki wtargnęły do kantoru

internowały prokurenta firmy Józefa Dancygiera, którego funkcjonariusze policji uwolnili, zmuszając robotnice do opuszczenia kantoru i ucieczki się. (6)

— Konie.

Rada Ministrów uchwaliła przeznaczyć dla Województwa Łódzkiego do obsługi taborów władz powiatowych i instancji — 36 koni.

Województwo Łódzkie ma rozdzielić powiększony ryczałt między podległe Starostwa zależnie od obszaru i indywidualnych potrzeb powiatów oraz rozmiaru i stanu ruchu kolejowego w powiatach uwzgl. przytem ewent. istnienie taborów sejmikowych.

Nadliczbowe konie, które pozostaną po obdzieleniu powiatów oraz władz niepodległych w powiecie t.j. tych inspektorów szkolnych oraz komisarzy ziemskich tego województwa, któremu uchwała Rady Ministrów przyznała prawo posiadania koni — będą sprzedawane drogą publicznego przetargu ustnego, o którym wszyscy mają być za wiadomieni.

Łącznie z tych mają być wydane zarządzenia, by rządowych koni nie używano do celów prywatnych.

Sąd chłopski.

Policja spisała protokół na Ryszarda Leonarda, zamieszkałego przy ul. Piaskowej 9 w Choinach za groźbę dokonania sądu chłopskiego, skierowaną przeciwko Aleksandrowi Szarfovi (Piotrkowska 291).

— Ofiara.

Mk. 7500 złożono w naszej redakcji na Dom Starców i Kalek dn. 24.11 r., zebrane na zabawie, urządzonej przez Chór Sw. Cecylii dn. 12. 11 z inicjatywy p. Jankowskiej i p. Bełkowskiego (ogłaszamy powtórnie). [1]

— Wybuch benzyny.

(29) Wczoraj o godzinie 4 m. 20 po pol w piwnicy aptecznej Bartoszewskiego róg Piotrkowskiej i Andrzeja, gdzie znajdowały się butelki z benzyną nastąpił wybuch.

Od gorąca poczęły pękać butelki.

Do akcji ratunkowej zawezwano I i II oddziały straży ogniowej, które po upływie pół godziny ogień umiejscowiły.

Z sądu

O wymuszanie łapówek

Sąd Okręgowy rozważał w dniu wczorajszym sprawę pseudo żandarmą, Józefa Olejniczaka, oskarżonego o wymuszanie łapówki.

Okołeczności tej sprawy są następujące: W dniu 24 marca r. b. Władysława Krzepowa, Franciszka Fronczaka i Aleksandra Chorążaka, idących w kierunku Zgierza i noszących makę, zatrzymał w lesie Kraśnickim, gminy Leśmierz, jakiś kapral wojsk polskich, który ostrzegłszy ich, że zabiorą im makę, oddalił się. Po chwili nadszedł jakiś osobnik, ubrany w mundur żołnierski z karabijnem i podając się za żandarmą wysłudził od wyżej wspomnianych 300 mk. „łapówki”, po otrzymaniu której pozwolił im iść dalej.

Dnia 30 kwietnia r. b. Fronczak, spotkawszy na ulicy osobnika, który wymuszał pieniądze przy pomocy poszkodowanych, oddał go w ręce policji.

Olejniczak przyznał się do zarzuconego mu czynu.

Sąd skazał Olejniczaka na 8 miesięcy więzienia, zaliczając mu na poczet kary 7 miesięcy aresztu prewencyjnego.

Komunikaty

—o—

Staraniem cechu mistrzów i czeladzi kowalskich, dnia 8 b. m. o godzinie 12 i pół w kościele św. Krzyża odbędzie się nabożeństwo

ku czci św. Elżbiety, patrona kowali.
O punktualne i liczne przybycie uprasza
Zarząd 632—1 (3)

Zarząd T-wa Śpiewaczego „Chór Marianski” przy Katedrze niniejszym uprasza Sz. Członków honorowych i popierających o łaskawe i regulowane składek członkowskich za 1921 r. oraz podanie swych dokładnych adresów.

Lokal otwarty w poniedziałki i czwartki od godz. 8-ej do 10-ej wiecz., ul. Ks. Skorupki (Piacowa) 11. (1)

Zarząd.
622

Teatr „Scala”.

(Ceglarniana 18.)

Dziś, w środę 7, i czwartek 8 grudnia o godz. 8 30 m. wiecz. Seanse eksperymentalne.
P. BALZAM—KURPIOSA

z dziedziny fenomenów telepatycznych, magnetyzmu i sugestji w psychologii. Każdy wieczór zawiera inny program ciekawych eksperymentów. P. Balzam włada siłami i zdolnościami duchowymi: odgaduje myśli, czyta w duszy skryte tajemnice. Jego woli niezwykle ulegają prawie wszyscy.

Pociąganiem swej ręki znieczula ciało, przenosi zmysły, przykuwa do kizeset, przyciąga z odległości swoim magnetycznym wzrokiem. P. Balzam przeprowadza doświadczenia pod ścisłą kontrolą, budząc niezwykle zainteresowanie.

Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru „Scala”. 630—1. (3)

Z Filharmonii Łódzkiej

Atrakcją Filharmonii jest obecnie bezsprzecznie słynna śpiewaczka — węgierka, Marja Javor, która niezwykłą umiejętnością i dźwięcznością pięknego głosu i wykształceniem muzycznym, śpiewając Arję z op. „Lucja z Lammermooru” i „Traviaty”, ze względu na swój wyższej miary poziom artystyczny, wywarła na publiczności jako najlepsze wrażenie.

Z uwagi na wielkie powodzenie jakim cieszyła się Javor na niedzielnym popoł. koncercie, Dyrekcja postanowiła z jej łaskawym współudziałem urządzić w czwartek „Wieczór arii operowych”.

7—my z rzedu „Poranek” muz. cieszył się niebywałym powodzeniem. Ork. symf. pod bat. Rydera odegrała: Uwert z op. „Wilhelm Tell”, Fantazję z op. „Traviata” i „Butterfly” i wiele innych. Jako solistka wystąpiła Marcheff—Dańska, wyborowi której szczerze dziwimy się.

Punktem kulminacyjnym poniedziałkowego konc. był występ słynnego dyrygenta Oskara Frieda.

Głęboki ten muzyk uzewnętrznia z największą subtelnością wszystkie szczegóły kompozycji, które się składają na całość nad wyraz artystycznie. Dlatego z całą dokładnością wykonano Symf. I Brahmsa i Symf. Nr. 94 Haydn'a, który pierwszy nadał w orkiestrze stanowisko niezależne każdemu z instrumentów, co też symfonie jego wielką rolę odegrały w literaturze muzycznej, tak jak autor jej w dziedzinie muzyki instrumentalnej.

W—SKL.

Pospółka

kilkaset ton natychmiast do sprzedaży
n i a po niskiej cenie.

Wiad. ALEKSANDRYJSKA 44, ZDUNCZYK

Z prowincji.

BRZEZINY. (Obchód Listopadowy).

We wtorek dnia 29 listopada 1921 r., jako w 91-ą rocznicę powstania listopadowego, odprawiono w tutejszej starożytnej Parze proczyste nabożeństwo. Kazanie wygłosił ks. M. Patrycy. Kościół był zapełniony przez miejscową inteligencję i ucząca się młodzież; przybyła też w komplecie tutejsza straż ogniowa, związek młodzieży i miejscowe cechy rzemieślnicze.

Wieczorem w sali straży ogniowej odbyła się uroczysta akademja.

W. F.

W niedzielę dnia 27 z. m. odbyło się w Brzezinach w lokalu związku młodzieży zebranie koła zw. ludowo-narodowego. Obradom przewodniczył p. Wiktor Fokeński. Zebrani ostro protestowali przeciw oderwaniu powiatów łódzkiego i brasławskiego, oraz z zorganizowaniem składkę na plebiscyt wileński, wysłaną na jutro do Warszawy.

Znamienne, iż jeden z nowych członków, p. Chędzelski, oświadczył zebranym, że wobec demagogicznej polityki „Wyzwolenia”, do którego nie leżał, porzucił ten kierunek i wstąpił do zw. lud.-narodowego.

Po przemówieniach zarządzono uzupełniające wybory do zarządu powiatowego koła, do którego zostali jednogłośnie powołani: p. Roman Kornacki, Dr. Marcell Stodórkiewicz, Jan Kapuściński i Stanisław Kawczyński. Po skończonych obradach pani Marta Wojciechowska złożyła 1000 mk. na rzecz biednej reemigrantki.

Sala była wypełniona po brzegi, to też miły ten objaw zwiększa energię i dodaje bodźca organizatorom do dalszej pracy. (3)

W. F.

Więści z kraju.

DZIELNY PROBOSZCZ

W Dojlidach pod Białymstokiem kilku bandytów napadło na mieszkanie proboszcza ks. Kuźnickiego. Ks. Kuźnicki stawiał opór i powalił jednego z bandytów na ziemię, poczem wybiegł do pobliskiego pałacu o pomoc. Gdy powrócił, nie zastał już bandytów, którzy uciekli, ostrzeliwując się. Strzałami temi zadali oni 2 rany w rękę konserwatorowi województwa ks. Siedziwskiemu. (6)

ZJAZD KUPIECTWA POLSKIEGO

LUBLIN (wł.) Dnia 8-go grudnia odbył się w Lublinie wielki zjazd kupiectwa polskiego z całego województwa lubelskiego.

Program zjazdu jest następujący: o godz. 9-ej rano nabożeństwo, o 11 otwarcie zjazdu w sali Rady miejskiej, o 9-ej wieczór raut w sali Tow. Muzycznego. Karty wstępne po 500 mk. (3)

Ze świata

NOWE UNIFORMY ARMJI FRANCUSKIEJ.

(S.) Mundury będą sporządzane z sukna koloru „Khaki”, jak postanowiła francuska Najwyższa Rada wojenna. Podczas bowiem wojny obustronni lotnicy poczynili spostrzeżenia, iż jasnobłękitne mundury francuskie były znacznie widoczniejszymi nawet z wielkiej wysokości, niż szare mundury niemieckie lub w kolorze „khaki” mundury angielskie i amerykańskie.

„Action française” oblicza (w sposób jednak niedość umotywowany), że dawne czarne wronie spodnie, których wojsko francuskie używało jeszcze częściowo w 1914 roku, przyprawiły je o stratę 100 do 150,000 ludzi. (2)

Przemysł i handel

— Giełda warszawska z dn. 5 | 12 b. m.

1/2 Listy ziem. 292,50 298	Dolary St. Zjed. 3500 3515
za 100 m. 90-95	Marki niem. 16 50 16 75
3/4 " m. Warsz. 300 292	Franki franc. 55
80 " obl. m. Warsz. 115 25	Funty

Czeki i wpłaty.

Belgia —	Londyn 146 0 14450
Berlin 16 10 16 60	Nowy Jork. 3600 3500
Gdańsk 16 16 55	Paryż 259 50
Praga —	Wiedeń 47 50

Akcje:

Bank hand. —	Ostrowiec 47,5 4675
Dyskont.	Rudzki 19,5 1875
Kredyt. 2700 2750	Starachowice 4200-4180
Zjed. z. pol. —	Zyrardów 55000 52600
Sukier —	Borkowski 1200 1190
Dziewo 1450 1425	Żegluga 1500
Włopot. 2925 2750	Jabikowscy 1150
	Nafta 1400

Łódzka giełda nieurzędowa z dn. 6 XII 1921 r.

Dolary St. Zjed. 3550	Korony czeskie
Marki niem. eckie 16,75	" " austriackie 0,46
Franki franc. 252,50	

Tendencja średnia

— Jak się zarabia na węglu.

Nareszcie mamy wolny handel węglem, ale kupcowi i składowi węgla i drzewa — nie pozwolono bezpośrednio kupować węgla... On może go nabyć od paskarza.

I teraz mamy nowych paskarzy węglowych. Są nimi fabrykanci, którzy mogą sprządać go w dowolnej ilości.

Nie brak więc amatorów, którzy do fabryki swojej potrzebują 1 lub 2 wagony węgla na miesiąc, a sprowadzają 5 lub 10 ile się da.

Węgiel kosztuje obecnie w Dąbrowie lub Sosnowcu 1300 mk. korzec, za przewóz pociągiem do Łodzi pobiera się 150 mk. od korca. Na stacji Łódź fabryczna sprzedają ten korzec po 2500 marek. Zarabiają więc na korcu z górą 1000 marek.

Ponieważ wagon zawiera 100 do 150 korcy przeto na jednym wagonie taki pan fabrykant zyskuje od 100 do 150 tysięcy marek. Piękny zarobek, a jak w dodatku jeszcze się sprzedają pięć takich wagonów, to półmiliona można zgarnąć do kieszeni, nie dbając wcale o fabrykę.

Właśnie traktowano ze mną o wagon takiego węgla i chciano mi go wpakować. Robili to żydowscy furmani, a fracht był wystawiony na Cytena, fabrykanta łódzkiego — żyda.

Podobne interesa dla innych fabrykantów nie żydów załatwia p. P...

Czyby niewarto rozciągnąć nadzoru nad tego rodzaju paskarstwem, dając równocześnie możliwość nabywania bezpośrednio węgla w Sosnowcu handlarzom i składowi.

— Pierwsze zwiastuny.

(ph) Według doniesień prasy krakowskiej, węgiel z kopalni gminnej w Jaworznie wobec zniesienia przez rząd państwowego podatku na węgiel, uległ znacznej zmianie w cenie (252 mk. za 1 ct. metr.), która wynosi obecnie:

Za wagon 10 ton loco dworzec kolejowy Kraków 131.300 (9)

— Walka z bezrobociem w Szwajcarii.

Rada związkowa wyasygnowała 56 milj. fr. dla walki z bezrobociem. Pieniądze zostały podzielone w następujący sposób: do rozporządzenia departamentu komunikacji — 29,950,000 fr. — poczt i telegrafu — 11,350,000 wojny — 25 milj. spraw wewnętrznych — 1,650,000 i — finansów — 550,000 fr.

— Jarmark w Irbicie.

Rząd sowiecki zarządził wznowienie jarmarku w Irbicie. Na jarmarku tym są, jak wiadomo, sprzedawane głównie futra i skóry syberyjskie.

— Podatek od wina.

Ministerium skarbu komunikuje: W dniu 1 grudnia 1921 r. weszło w życie rozporządzenie Rady ministrów, wedle którego podatek spożywczy od wina musującego wynosi na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej; od całej faszki wina musującego gronowego 800 mk., od wina musującego owocowego 400 mk., od pół faszki względnie ćwierć faszki połowę, względnie jedną czwartą część powyższych opłat.

— Olbrzymia baissa.

(ph) Z powodu posłówek o moratorium dla Niemiec, dolary onegdaj spadły na 140. Wobec zachowania się jednak Francji w ciągu jednej doby marki niemieckie spadły o 100 punktów, albowiem dzisiaj notowano dolary w Berlinie znowu 240-238. Równocześnie z tem podniosł się kurs marki polskiej na 7. (8)

Sprawy zachodniego sąsiada.

(Od własnego koresp.)

W Berlinie wybuchły wczoraj koło 4 po południu rozruchy.

Tum bezrobotnych rzucił się na sklepy, zwłaszcza żywnościowe.

Policja rozproszyła zbierające się tłumy. Jest rannych kilkanaście osób, a około 200 aresztowano.

Są poszlaki iż rozruchy te, jakoteż i wiedeńskie są kierowane jedną ręką ze Wschodu.

Prasa berlińska bardzo sceptycznie zapa-

truje się na działania rządu, zwłaszcza w sprawie moratorium.

■ Zafantowanie Niemiec.

Poincare żąda, aby wrazie odroczenia wypłat Niemcom, sprzymierzeni otrzymali odnośne zastawy i gwarancje, oraz kontrolę niemieckiego budżetu. (2)

Europa ma bronie sowiety.

(1) Już teraz z jarmarcznej budy bolszewizm chce trafić do inteligencji. Krasin, jeżdżący z odczytami po wiecach wkroczył się do uniwersytetu w Oksfordzie, gdzie wygłosił 4-go grudnia odczyt, zwracając uwagę na to, że Rosji należy nie tylko przyjąć natychmiast z pomocą, ale że rządy bolszewickie muszą być przez Mocarstwa Sprzymierzone uznane. Zdaniem jego, nieszczęśliwy koniec Rządu Sowieców skrupi się bezpośrednio na Europie, jeśli

się Rosji nie przyjdzie natychmiast z pomocą. Ta zaś mogłaby nastąpić w formie międzynarodowej akcji pomocniczej. Tylko stanowisko sprzymierzonych ponosi winę tego, że Rosja musi utrzymywać silną armię. Dopóki zachodnie narody i Ameryka nie zmienią swego stanowiska, dopóty naród rosyjski nie może się poświęcić odbudowie swego życia gospodarczego i dopóty nie może być mowa o odbudowie Europy. (2)

Z Sejmu.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu obradowano nad następującymi sprawami.

1) Pierwsze czytanie ustawy o obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pośladowych i wozów.

2) Pierwsze czytanie wniosku nagłego z ustawą p. Głabińskiego i tow. o uznanie języka polskiego za język państwowy Rzeczypospolitej Polskiej.

3) Usne sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej o wniosku nagłym posła St. Majewskiego i kol. w sprawie zmiany brzmienia art. 2 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi.

4) Dalszy ciąg drugiego czytania i trzecie czytanie ustawy o państwowej służbie cywilnej.

5) Trzecie czytanie ustawy o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem.

6) Usne sprawozdanie komisji prawniczej o ustawie w sprawie dostarczania lokali dla sądów pokoju.

7) Sprawozdanie komisji ochrony pracy w przedmiocie ustawy o służbie domowej.

8) Sprawozdanie komisji opieki społecznej o wniosku nagłym posła Adama Szewczyka z Klubu N. Z. L. w sprawie zaopatrzenia w żywność uchodźców, powracających z Rosji.

9) Nagłość wniosku posłów Klubu P. S. L. w sprawie naduzycia władzy urzędowej, popełnionego przez b. Ministra Skarbu Władysława Grabskiego. (2)

ad 9) Nad wnioskiem tym rozpoczęto dyskusję. Chodziło mianowicie o pożyczkę, wywołaną przez p. Wład. Grabskiego za czasów, gdy był ministrem skarbu, dla p. Sobańskiego do Brakseli. P. Michalski i p. Wład. Grabski wyśnili, że pożyczka udzielona

została na poczet zobowiązań, jakie Komitet Narodowy w Paryżu miał wobec p. Sobańskiego i wypłacił ją nie p. Grabski, lecz b. min. spraw. zagran. p. Sapieha z funduszy specjalnych tegoż ministerstwa. Ulokowanie jej zaś jest pewne, gdyż p. p. Sobański poręczył dług całym majątkiem.

ad 8) Ks. Szykulski zgłosił wniosek w sprawie środków zaradczych przeciwko umiarnemu w drodze repatriantów z głodu i zimna. Wniosek przyjęto.

Przeciw Kwapińskemu.

(wł.) Wczoraj naznaczona została do osadzenia sprawa Jana Chołupko Kwapińskiego, słynnego agitatora rolnego, który podurzał robotników, aby nie pracowali.

W sprawie tej stał jako świadkowie byli premierzy Witos i Skulski. (2)

???

Pisma niemieckie donoszą z Charkowa, iż, ukraińsko-sowiecki rząd ludowy ogłosił komunikat urzędowy, twierdzący, że w ręce jego wpadły dokumenty ukraińskiego sztabu powstańców. Z dokumentów tych ma wynikać, że przywódca band powstańczych, ataman Tiutiunik, pozostawał w ścisłych stosunkach z II-gim oddziałem dowództwa korpusu we Lwowie i że rozruchy na Ukrainie były wyłącznie zorganizowane przez rząd polski. Na podstawie tych dokumentów, których ogłoszenie odroczone na czas późniejszy, rząd ukraiński zamierza wystosować do rządu polskiego ostrą notę, domagając się wyłączenia sztabu, wyrządzonych przez powstanie.

(Rząd sowiektów czasami zdobywa się na niezłe pomysły (Przyp. Red.)

Temat do operetki,

czyli eksmisja urzędu mieszkaniowego.

Urząd mieszkaniowy przy magistracie m. Warszawy zarekwirował na fundację ministerjum przemysłu i handlu część hotelu Mazowieckiego przy ul. Nowogrodzkiej.

Właściciele hotelu zakazali to zarządzenie urzędu do ministerjum zdrowia publicznego, które uznało jednak lokal za zarekwirowany.

Opróżnione w ten sposób pomieszczenie zajął magistrat m. Warszawy na biuro urzędu mieszkaniowego.

Z kolei właściciele zarekwirowanego hotelu wnieśli zażalenie do ministerjum spraw wewnętrznych, które, zważywszy, że rekwiżycia zarządzona była na rzecz urzędu państwowego, mianowicie ministerjum przemysłu i handlu, gdy tymczasem zarekwirowany lokal zajął urząd mieszkaniowy, a więc instytucja gminna, na której rzecz rekwiżycia jest niedopuszczalną, — poleciło urzędowi mieszkaniowemu w nieorzeczalnym terminie 4-tygodniowym opróżnić lokal i oddać go do dyspozycji właścicieli.

Tak magistrat m. Warszawy, jak i urząd, decyzji ministerjum spraw wewn. nie wykonali.

Właściciele domu wystąpili wtedy przed sąd okręgowy z powództwem o natychmiastowe wyrugowanie urzędu mieszkaniowego.

Sąd okręgowy powództwo oddalił. Inny obrót sprawa wzięła obecnie w sądzie apelacyjnym, do którego odwołali się powodowie.

Na rozprawie wczoraj, odbytej w d. 2 b. m., rzecznicy powodów, adw. Ludwik Domański i Antoni Bogucki, popierali skargę apelacyjną.

Z chwilą uznania przez ministerjum spraw wewn. — dowodzą obrońcy — dokonanej przez magistrat rekwiżycji za nielegalną, urząd mieszkaniowy magistratu utracił wszelki tytuł do zajmowania lokalu powodów, a więc winien być wyeksmitowany.

Sąd apelacyjny nakazał wyeksmitować niezwłocznie urząd mieszkaniowy przy magistracie m. Warszawy ze wszystkimi osobami, prawa jego reprezentującymi, z zajmowanych lokali w hotelu Mazowieckim.

Nosił wilk barany razy kilka-ponieśli i wilka... (8)

NA MARGINESIE

Zamiatanie pola'ów do tytułów i godności jest ogromne i powszechnie znane. Prawie każdy polak, studiujący zagranicą dodawał do swego, często bardzo skro nie brzmiącego nazwiska szumne „de“ lub „von“. A polskich hrabiów zna też cały zachód. Nasze urzędy są przeważnie „główne“ Zresztą może i słusznie gdyż zamiatanie do generalizowania jest narodową naszą cechą.

Referenci bywają zwykle starsi, to samo można powiedzieć o maszynistkach. Choć i tak kowi wydałoby się dziwne to zamiatanie u młodych i zwykle przystojnych maszynistek, sumenny badacz kultury od razu rozumie, o co chodzi. Są to wpływy kultury chińskiej, gdyż właśnie w „państwie środka“ mówi się do 14-letnich podlotków „czcigodna“ zgrabiała, i z gólinia niedołężna babko.

Jak widzimy — złote niebezpieczeństwo nie jest znów tak dalekie. Radzę, żeby się kto doktoryzował na temat tych dalekich wpływów, zanim nie staną się tak bliskie, że będzie zapóźno.

Cóż robić jednak. I mnie nawet dotknęła man'a tytułowa. Kiedy w towarzystwie, w którym tytułowa ma redaktorem — powiedziałem, że nim nie jestem, osoba (potężniej zresztą tuszy, co tu dla ścisłości zaznaczam) zapytała mnie: a jak do pana mówić? Skromnie odpowiedziałem, że tytuł „pan“ zupełnie mi wystarczy, zwłaszcza, że ma się za pana z arów (np. czy państwo za...), że nasi konspiratorzy bardzo chętnie używali przy domkach: „Ojroza“, „Owsoroja“, „Korwin“ — zamiast stosowniejszych. Jak „Lysy“, „Krwawy“, „Czerwony“ itp.) Odpowiedziano mi — że „pan“ mówi się do wszystkich, a mnie chciałoby wyróżnić za moją inteligencję — oczywiście i za — bo ja wiem zresztą, za co?

Chodzę teraz i myślę i myślę. Sądzę, że może tytuł „Głównego“ prezesa generalnej komisji starszych członków redakcji do pisania „Kartek“ byłby o tyle skromny, o ile odpowiedni.

Zwłaszcza, że wyczytałem w jednym ze stołecznych pism, że w wyrażeniu szarad należy nadać do „Przydium dnia“ szaradowego redakcji — to żadnej Mój Boże, żeby to ja został kiedy prezydentem — choćby i od rebusów“ (Kur. Por.)

Afryka kolebką praczlowiaka.

Do Londynu przywieziono jedną z najstarszych czaszek, jakie wogóle kiedykolwiek znaleziono. Znaleziony czerep ludzki ma co najmniej pół miliona lat wieku i różni uczeni zaczęli nad nim robić studia.

Czaszka ta została znaleziona w jednej z kopalń w Broken Hill Minr w Rodezji razem z ludzkimi kośćmi, minerałami, kośćmi lwów słoni i skamieniałymi pozostałościami ptaków i roślin. Właściciel kopalni, który te szczątki podarował Brytyjskiemu Muzeum, udzielił dziennikarzom z „Daily News“ następujących interesujących szczegółów: Jedyna duża kość, która leżała w pobliżu tej prastarej czaszki, to była kość lwa, niedaleko zaś od niej znajdował się potężny kamień.

Należy więc przyznać, że pomiędzy królem puszczy, a tym nadszlowskiem rozegrała się straszliwa walka, której następstwem była śmierć jednego i drugiego przeciwnika.

Profesor Elliot Smith z University College w Londynie, znany, ceniony antropolog, który tę czaszkę dokładnie zbadał, oświadcza, że chodzi tu o jakiś gatunek przedhistorycznego człowieka, starszy jeszcze od t. zw. człowieka z Neanderthal. Ten zaś człowiek z Neanderthalu uchodził dotychczas w czasie za przedstawiciela rasy pośredniej między orang a człowiekiem.

Szczątki tego człowieka zostały znalezione w roku 1856 w Neandertalu koło Düsseldorfu. Prof. Elliot sądzi, że wiek tego praczlowiaka może przypuszczać, iż w Afryce jest kolebka ludzkości i że stamtąd pierwotni ludzie przybyli do Europy przez Gibraltar.

Czaszka tego starożytnego przodka ludzkości jest obecnie oglądana przez tłumy ludzi z ciekawością i z wielką sensacyjną odkryciem.

Kalendarze humorystyczne, science terminowe i bloki sprzedażne po niskich cenach
Biuro Dzienników
W. Gajewskiego
 Piórkowska 103, Telefon 11-25, w podwórzcu.
 Przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism po cenach redakcyjnych.

NAJNOWSZE SEZONOWE MATERJALY
NA PALTA
SUKNIE I
KOSTJUMY
 poleca
A. JETZLAFFI S-ka
 Łódź, Piotrkowska 100.

Węgiel i drzewo
 z dostawą do domów
 — poleca —
Dom Handlowy S. BIELINSKI i S-ka
 Zamówienia przyjmuje biuro:
 AL. KOŚCIUSZKI 17, telef. 2 85
 lub plac z boczną
 ul. KOLEJOWA № 5 (róg Kilińskiego). 633B

KUPUJĘ
 brylanty złoto, srebro
 perły, diamenty, stare zęby,
 garderobe, płace, ceny najwyższe.
 Konstantynowska 7, prawa
 oficyna, I piętro, Z. Milich.

Foxowe paita
 i różne wyroby futrzane
 sprzedaje 50% taniej Cegiel
 niana 5g l.p. front

Mantoliny własnego wyrobu. Wielki Wybór Instrumentów muzycznych i gramofonów po cenach przystępnych poleca
Feliks Boniewicz
 Łódź, ul. Targowa 38.
 reperacje wykonuje szybko i dokładnie 36K12g

Piekarnia
 w dobrym punkcie
 do sprzedania
 Andrzeja 16. 629D

po ka Jozefa zagubiona p. szport tymczasowy wydany w Łodzi 3833-3
 Rudolt Klein sporna zagubił p. szport niemiecki wyd. w Łodzi 3764-2
 Pisman Robert Albert za 2 II paszport niemiecki wydany w Łodzi 3911-3
 Skradziono domów osobisty Stefanowi Lamprecht wydany w Łodzi 6784-1
 W polonia wydana przez P. K. U. w Łowiczu 3794-3

Ważne dla pp.
Myśliwyok
 Wzwał 4 miesięczny premjowany zaraz do sprzedania; obejrzeć można od 4-6 g. Piotrkowska L. 83 w Switeziangę. 626D.

Gdzie są dobre Pączki, Babki, Ciastka, Herbatniki, Czekolada i Kawa?
 w Cukierni
Józefa Piątkowskiego
 500D Plac Wolności № 4

Wolne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A.A. Kredens stół krzesła 162 ka materace szafy otomane leżankę zegar garnitur gabietowy sprzedam ianie Piotrkowska 261-4 front 5750-7

AIA Meble sypialne stolowe szafy 162ka stoły krzesła wie deńskie oraz inne sprzedaje Piotrkowska 108 Przeddziecki 3558-0

A.A. Okazyjnie pokój słotowy używany Piotrowska 69 piętro front 5781-2

A Meble łózka szafy lustra otomane leżankę zegar bieliżniarkę umywalkę kredens fotel krzesła biurko wyprzedam tania Piotrkowska 225-5 front 3769-5

A Łózka materace szafy bieliżniarki otomany stoły krzesła sprzedaje najtaniej Piotrowska 101 Korczak 3805-3

C Chcę kupić szalep kapeluszy damskich lub kwaciarnię ul Milsza 25 m 47 3778-2

D o sprzedania sklep i pokój duży zaraz Kilińskiego 187 3592-5

D o sprzedania 3 domy w Łodzi Głównie i Brzeczach wiadomość Pańska 110 m 10 3822-2

D wa lustra sprzedam Południowa 25 m 26 lewa oficyna 3824-1

D o sprzedania sklep spożywczy dwa mieszkania od zaraz z powodu wyjazdu wiadomość Zakątna 10 w sklepie 3819-2

F utro męskie dywan i wanna do sprzedania Pańska 39 m 6 front (od 10-1) 3815-3

J est na sprzedanie dubeltówka kal 16 5-cio strzałowa wiadomość Pańska 106 3745-1

J abika na pudry po przystępnej cenie Andrzejka 4 Handel win 3778-2

J ałtarz z pokoje z kuchnią do sprzedania Radwańska 21 3635-1

Książki do sprzedania dzieła naukowe czołobne wiadomości Guernatorska 27 Nowak 2826-1

Okazja na Wołyniu do sprzedania 360 morgów lasu wraz z ziemią na parcelację 3 wagony suchej posadzki dębowej oraz przedlane dzę kottły farbiar i inne wiadomości Piotrkowska 173 m 18 2506-2

Okazyjnie do sprzedania cztery Okiestrion w dobrym stanie nadany do kawiarri lub restauracji ul Milsza 25 m 47 3779-2

Tamiataj adres 2 piętro front Piotrkowska 54 Srebrnik Tam najtaniej kupisz manufakturę na wszelkie ubiory białe koldy i chustki 3829-2

Sklepy do sprzedania herbariarz i lokal próżny sklep poje dynezy Targowa Szmydli 3791-3

Sklep kolonialny do sprzedania wraz z meublami z powodu wyjazdu do przodu proszę ierujący Pańska 16 3766-5

Sprzedam sklep spożywczy wraz z mieszkaniem z powodu zmiany interesu Szkolna 19 3815-4

Sprzedam meble i wózek dziecinny Sienkiewicza 59 oficyna wejście II piętro m 26 2812-2

Sprzedaje fortepian Hoffera czarny krótki dwa łózka dziecinne meblowe sześć krzeseł wiedeńskich wyplatanych wiadomość koleje dojazdowe remiza Pabjanicka u majstra 3790-3

Sprzedaj dżewca budowlanego w Dobrońcu gminy Wymyłów pow Łaskiego u Machnińskiego 3810-1

Sprzedam sklep spożywczy a także nadający się na rzeźnię c wo za cenę 140 tysięcy ul Wysockiego 4 dawnej Leśna przy Rzgowskiej 3803-5

Z powodu wyjazdu sprzedam zakład fotograficzny wiadomość Rokicińska 21 m 54

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania aparat kinematograficzny Braci Patte №2 latarnia z kondensatorem i stół żelny wiadomość ul Łąkowa 20 Suchowicz 3776-2

Różne:

A.A.A. Medie solidnego wykończenia nabyć można w składzie medii Piotrkowska 69 I piętro front 3780-9

A kuszerka-masażystka A. Tren kler 6 Sierpnia 18-20 3668-6

A kuszerka Pipikowa Piotrkowska 152-14 dla pań przyjezdnych pokój 3771-1

A kuszerka Nowakowska Dzień na 54-18 od 9-1 i od 3-6 3777-19

A kuszerka Marja Kudicka przyjmuje Piotrkowska 199 m. 14 oc 2 zd 3576-17

Bieliznę najcieplejszą wełnianą półwełnianą (wyrób dziany) jakoteż skarpetki pończochy nakolanka rękawiczki szalki nabyć można specjalnie w sklepie komisowym Marji Czempik Łódź Główna 17 3733-5

Czarny pies podpalany 5-cio miesięczny zaginął odprowadzić za nagrodą Al Kościuszki 37-19 3665-1

CIASO domowego wypieku znane ze swej dobrotę poleca M. Basiańska Tamże wydaje się smacznie i pożywnie obiady St. Cegi elniana 66-16 (wzc i dein-3805-5)

Do robót potrzebny zaraz dozorca z kaucją od 4-ej Magistracka 4-2 parter 3798-2

Mrawcowa z dobrem szyciem potrzebna na wieś Proszę za wiadomości Zgierz skrzyńska 14 3774-2

Prawy przyjmuję do roboty przerabiam stare Cegielniana 53 3767-1

LOKAL lub sałę na dom modlitwy oraz pokój z osobnym wejściem z meblami lub bez poszukuje społeczność chrześcijańska. Łaskawą wiadomość uprasza się pocztówką do Zgierza Strykowska 18 Weil 3816-3

Mieszkanie składające się z 3 pokoi i kuchni z wszelkimi wygodami światłem elektrycznym przy Konstanyńskiej 79 m. 11 z mierniemi także lub mniejsze w okolicy Kilińskiego Główny Orla. Wiadomość w sklepie masarskim przy Główny 51 3737-1

Maidenka z 4 kl. wyształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady Oterty w Rozwoju sub. Chętna 3799-1

Przybiła się pies wyższy biały w brązowe łaty Piotrkowska 115-5 3786-2

Potrzedny człowiek samotny do wiejskiego gospodarstwa Andrzejka 4 Handel win 3772-2

Przyjmuję dwóch uczni na s ancję Adres Orla 23-22 3768-2

Potrzedny starszy chłopiec do zakładu introligatorskiego wiadomości Nawrot 24-2 3819-3

Potrzedna służąca do sprzątnia od lat 15 do 19 wiadomości Brzezińska 104 | 29 u gospodarza 3814-1

Potrzeduje wspólnika do cegielni parowej od 3 do 4 milionów Adres Nowo-Pańska 144 przy Kątnej w. Mielczarek 3793-2

Podjęzcy szewcki poszukuje pracy jakiegokolwiek Oterty do Rozwoju sub. Podręczny 3795-3

EPILEPSJA Ilość siły ataków zmniejsza w następstwie leczenia oryginalny „Novopileptol“ Apteki i składy (oc 4 dz 665-10)

MECHANIK maszynista do kierownictwa motorem firmy „Laugen Wolf“ poszukiwany siła rutynowana wiadomości Łąkowa 22 m ezczar nie 3820-2

Młody człowiek energiczny poszukuje jakiegokolwiek pracy przyjmie portjera woźnego gońca lub do fabryki Oterty do Rozwoju pod Praca 3704-2

Piece i kuchnie kałowe prze nośne z gwarancją drzewiczki hermetyczne piecyki blachy rusz ty fajerki oraz wszelkie wyroby piecowe i kuchenne poleca Skład żelaza Piotra Ławacza Sienkiewicza 30 Własny wyrób hurt. i detal. (oc 2 zd-3770-4)

Potrzedne zdolne podręczne do s zycia zaraz Polna 5-4 Koziny 3826-2

Potrzedne uczenie do pracowni sukien Ogrodowa 28-4 s 5 3823-1

Potrzedna zdolna kucharka do mleczarni Łąkowa 29 oc 2 zd-3821-2

Sklep pracownia trykotarzy z obszernie wyrobiona klientelą z przyczyni wyjazdu zaraz do odstąpienia Kilińskiego 146 Okazja dla pończoszarzy 3807-6

Stróż potrzebny zaraz Przędzalniana 37 sklep p. Bryłskiej 3804-2

Tanio przyjmuje do ręcznego haftu stary kopy obrusy i t. d. Margul es Kilińskiego 42 1-sze piętro front 3785-1

Uczeń półroczną praktyką uczeńniczą poszukuje posady na dokończenie w miejscu lub na wyjazd Łaskawo zgłoszenia do Rozwoju pod L. L. 3828-2

W piątek d. 2 grudnia na Górnym Rynku podrzucano na tramwaj maszyniśc e skradzione ubranie męskie prawy właściciel odebrać może w zarządzie tramwaj miejskich Tramwajowa Na 6 3792-3

Ważne gdyż uczę wieczorami polskiego rachunków i robótke wiadomości do południa od g. 10-12 Sienkiewicza 27 lewa oficyna i pięt. 3785-1

Zapłać gotówką lub em opał za naukę buchalterji Refleks ktolę na sobrą siłę. Zgłoszenia piśmienne do administracji Rozwoju do 10 XII 1921 roku dla „S. P.“ 3775-3

Zaginął pies kuddacz jasny z maści ogon obcięty Wabi się Trezor Prosi się o wskazanie lub doprowadzenia za nagrodą na 6-go Sierpnia 14 do prałni. Przewłasczyciel będzie ścigany sądownie 3802-2

Zdemobilizowany podof. poszukuje pracy biurowej Oterty do Rozwoju dla Zdemb. 3800-2

Zaginął pies rasy Foksterier biały żółte łaty leb żółty ogon krótki Proszę odprowadzić na Benedykta 42 Przeradzki 3782-2

Zegarmistrz Michał Re. czelewski Kilińskiego 187 gwarantowana reperacja Ceny niskie Tramwaj Na 4 (między Senator ską i Miljonową) (8 11 18 25-3 722-4)

Zkoła od wozu znalezione O debrać można Drewnońska Na 55 Wanat 3736-5

Zagubione dokumenty

Aniol Stanisław Ponnorska 16C zagubił dowód osobisty wyd. w Stawce i kartę bezterminowego urlopu wydany w Łodzi 3801-3

Politański Franciszek zagubił kartę bezterminowego urlopu wydany w Łodzi 3773-2

Warszawskie Towarzystwo

UBEZPIECZEN

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie

Sp. Akc.

PRZYJM U J A U B E Z P I E C Z E N I A :

Siedziba Oddziału Łódzkiego, Łódź, Sienkiewicza 6
Główny Agentury w Łodzi, ul. Przejazd 8.

623p

„PATRIA“

Polskie T-wo Asekuracyjne i Reasekuracyjne

Sp. Akc.

„VARSOVIA“

T